

Слабокултурните народи, народите безъ промишленост никога не поставятъ за целъ въ държаната си политика економическите и търговски разчети; съ своята сила и влияние тѣ не търсятъ пазари за своите произведения, нето биха влезли въ сплетня за такива маловажни нѣща. Балканския полуостровъ го владаха турцигѣ петъ вѣка, и презъ това време економическото владичество бѣ у други рѫцѣ. Турцитѣ бѣха силенъ и могъщъ народъ, и течението на вѣковетъ разсира тѣхното могъщество при всичкото имъ опорно съпротивление. Турцитѣ изгубиха и изгубватъ владичеството си надъ полуострова, и економическото владичество си остана неизмѣнно и народите които владаха полуострова преди вѣкове, владатъ го и днесъ още въ по-голѣмъ размѣръ. Въ такъвъ случай кой народъ ще има бѫдѫщето на Балканския полуостровъ? Кой ще господарува надъ настъ? Този народъ ли, който има храбри създати, складове пълни съ боеви припаси и многочислена армия, или този съ армията на труда и капитала, съ своя промишленъ гений? На това питане ний дадохме по-горѣ отговора: Балканскиятъ полуостровъ менявѣ политически си владетели, и економическите не сѫ се промѣнили презъ никоя епоха, а ги виждами днесъ още по-силни.

Макаръ мудно, и ний като че се събуждами отъ единъ сънъ и като че ли искали да схванемъ тъзи истина, като че се опитвами да станемъ пълни господари на страната си. По инициативата на правителството и готовността на народното събрание, съ закони, даде се широкъ просторъ на всички желающи да работятъ на икономическо-промишленното ни поле; даде се едно голѣмо насырдчение на всички които биха вѣзали и разработили нашата промишленна цѣлина; защото безъ индустрия и фабрична промишленост нашите полета не могатъ да ни нахранятъ и обогатятъ. Ний ще давами, ще харизвами сировитъ си произведения на външните фабриканти, а ще купувами прескожно най-потребното и ще си плуемъ вечно въ нуждите, вечно ще плащами данъ за нашето невежество и укъснялостъ. А нашето отечество е богато: планините му сѫ излни съ руди и метали, полята сгодни за всѣкакви културни растения. Нашето географическо положение не е притиснато и затворено така, както е напримѣръ на Сърбия. Ний имаме шансъ да отворимъ по-вече врати за нашия износъ.